

แนวทางการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรี

Guidelines for Developing Beaches for Tourism in Chonburi Province

ธัชณภัค ธนินบวรกิจ¹, ทวี แจ่มจำรัส², ธิปัตย์ โสถิวรรณ³, พัทธ์สิริ สุวรรณภิรมย์⁴ และ สุชิน ปัญญะสิน⁵

Thatchanaphak Thaninbovornkit¹, Thawee Chaemjamrat², Thipat Sotiwan³,

Phatsiri Suwannapirom⁴ and Suchin Panyasin⁵

สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Program in Development Administration Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author Email: touchnabhak.t003@outlook.com¹

Received: May 28, 2024

Revised: June 28, 2024

Accepted: June 29, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรี ภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว นโยบายภาครัฐ กลยุทธ์การตลาด และการมีส่วนร่วมของประชาชน 2) ปัจจัยเชิงสาเหตุของภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว นโยบายภาครัฐ กลยุทธ์การตลาด และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรี และ 3) แนวทางการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรี ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน โดยการวิจัยเชิงปริมาณ มีกลุ่มตัวอย่างคือ ตัวแทนครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในพื้นที่ชายหาดในจังหวัดชลบุรี จำนวน 400 ตัวอย่าง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้หลักเกณฑ์ 20 เท่าของตัวแปรสังเกตสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยแบบจำลองสมการโครงสร้าง การวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงคุณภาพใช้การเลือกตัวอย่างตามหลักเกณฑ์ของแม็กซ์เวล (ณรงค์กุลนิเทศ และสุตาวรรณ สมใจ, 2558) โดยผู้วิจัยเลือกสัมภาษณ์เจาะลึกกับกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ 1) เจ้าหน้าที่จากสำนักงานท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรี 1 คน 2) เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเขตปกครองพิเศษพัทยา 6 คน 3) เจ้าหน้าที่อำเภอที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว 3 คน 4) ผู้ประกอบการท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในพื้นที่ 5 ปีขึ้นไป 2 คน 5) ตัวแทนประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาชายหาดชลบุรี 3 คน 6) นักท่องเที่ยวที่มาเยือนชายหาดในจังหวัดชลบุรี 3-5 ครั้งขึ้นไป 3 คน รวมทั้งหมด 18 คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรี การมีส่วนร่วมของประชาชน และกลยุทธ์การตลาดมีความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วน นโยบายของภาครัฐ และภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยเชิงสาเหตุด้านนโยบายของภาครัฐ มีอิทธิพลเชิงสาเหตุรวมต่อการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรี มากที่สุด รองลงมาได้แก่ นโยบาย



ของภาครัฐภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว และการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามลำดับ และ3) ได้แนวทางการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรี ประกอบด้วยนโยบายของภาครัฐ ที่มีอิทธิพลรวมมากที่สุดเป็นฐานผลักดันอยู่ล่างสุด ส่วนกลยุทธ์การตลาดและ ภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว อยู่ตรงกลาง และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมอยู่ในระดับบนด้วย นอกจากนี้ การพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรี ต้องประกอบด้วย ความสะอาด ความพร้อมของสาธารณูปโภค ความถี่ไหลของจราจร และความปลอดภัย ผลการวิจัยมีประโยชน์ต่อ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การส่งเสริมการท่องเที่ยวนำข้อมูลที่ได้จากแนวทางการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรี ไปเป็นต้นแบบและแนวทางในการการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรีให้ดียิ่งขึ้นไป

คำสำคัญ: การพัฒนาชายหาด, การท่องเที่ยว, จังหวัดชลบุรี

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the level of beach development for tourism in Chonburi Province. Leadership of tourism agency executives, government policy, marketing strategies and public participation 2) to study the causal factors of leadership of tourism agency executives, government policies, marketing strategies and public participation that influences the development of beaches for tourism in Chonburi Province and 3) to study guidelines for beach development for tourism in Chonburi Province. This research is a combination of quantitative and qualitative research. Quantitative research has a sample group: A sample of 400 households aged 18 years and over living in areas with beaches in Chonburi Province was sampled. The sample size was determined using the criterion of 20 times the observed variable. Stratified random sampling Use questionnaires to collect data. Data were analyzed using structural equation modeling. for qualitative research Data were collected through in-depth interviews, consisting of officials from the Chonburi Provincial Tourism Office. Officials of local government organizations and the Pattaya Special Administrative Organization Government officials involved in tourism promotion Tour operator People's representative in the beach area Representatives of tourists traveling to the beach area in Chonburi Province totaled 18 people and analyzed the data using content analysis.

The results of the research found that 1) development of men for tourism in Chonburi province public participation and marketing strategies are at the highest level of importance, while government policies and leadership status of tourism agency executives There are opinions at a high level. 2) Government policy has the greatest overall causal



influence on the development of men for tourism in Chonburi Province, followed by: government policy, leadership of tourism agency executives, and public participation, respectively, and 3) obtain guidelines for developing men for tourism in Chonburi Province It is characterized by images, charts, diagrams, illustrations of government policies. The one with the most total influence is the driving force at the bottom. Marketing strategy and Leadership of tourism agency executives is at the center and public participation. Promoted at the top level as well. In addition, the development of men for tourism in Chonburi Province Must include cleanliness and the availability of public utilities. traffic flow and safety Research results are beneficial to Agencies related to tourism promotion use information obtained from beach development guidelines for tourism in Chonburi Province. To be a model and guideline for developing beaches for tourism in Chonburi Province even further.

Keywords: Developing Beaches, Tourism, Chonburi Province

บทนำ

ปัจจุบัน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทยมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศอย่างมาก โดยในแต่ละปีอุตสาหกรรมนี้สามารถสร้างรายได้จากเงินตราต่างประเทศกว่าหนึ่งแสนล้านบาท ซึ่งถือเป็นรายได้ที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น อุตสาหกรรมสิ่งทอและการเกษตร อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีอิทธิพลต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ เพราะเป็นแหล่งที่สร้างงานและกระจายรายได้ไปยังภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ทั้งยังส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้บริการนักท่องเที่ยวและประชาชนในประเทศ การท่องเที่ยวไม่เพียงแต่เป็นอุตสาหกรรมสำคัญของประเทศไทย แต่ยังเติบโตอย่างต่อเนื่องในระดับโลก อันเนื่องมาจากการพัฒนาทางเทคโนโลยี การคมนาคม และการสื่อสารที่ทันสมัย ซึ่งทำให้การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและการเดินทางเป็นไปได้อย่างรวดเร็วและสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2565)

นอกจากนี้ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวยังมีส่วนในการเพิ่มมูลค่าให้กับธุรกิจอื่น ๆ อีกมากมาย เช่น โรงแรม ที่พัก ภัตตาคาร ร้านอาหาร และร้านจำหน่ายของที่ระลึก ซึ่งก่อให้เกิดการลงทุนและการจ้างงานในท้องถิ่น มีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมักเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศให้กลับมาสู่ภาวะปกติได้อย่างรวดเร็วกว่าอุตสาหกรรมอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมนี้ต้องเผชิญกับการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ยังมีความอ่อนไหวต่อปัจจัยลบต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ทำให้การพัฒนาและการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของประเทศไทยต้องเผชิญกับความท้าทายมากมาย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2564)





ในปี 2565 ประเทศไทยยังเผชิญหน้ากับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 เพียงแต่ไม่รุนแรงเท่ากับช่วงปีที่ผ่านมา เนื่องจากสายพันธุ์ที่พบไม่มีอาการรุนแรงและไม่มีการแพร่กระจายเป็นวงกว้าง อีกทั้งจำนวนประชาชนที่ได้รับการฉีดวัคซีนเข็มกระตุ้นเพิ่มขึ้น ผสมกับปรับตัวและรับมือที่จะอยู่ร่วมกับ COVID-19 ได้ดีขึ้น ทำให้ความวิตกกังวลของคนไทยคลี่คลายลง และกล้าที่จะออกเดินทางท่องเที่ยว จะเห็นได้จากช่วงวันหยุดเทศกาลสงกรานต์ที่คนไทยออกเดินทางท่องเที่ยวในประเทศกันอย่างเนืองแน่นในทุกภูมิภาค แม้ว่าจะยังคงอยู่ภายใต้มาตรการ Social Distancing ก็ตาม และช่วงกลางปี 2565 ที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ทั่วโลกมีแนวโน้มลดลง พร้อมกับการเตรียมประกาศให้กลายเป็นโรคประจำถิ่น ทำให้นานาประเทศรวมทั้งประเทศไทยประกาศปลดล็อก และผ่อนคลายมาตรการต่าง ๆ ตามเงื่อนไขของแต่ละประเทศ พร้อมกับเปิดรับนักท่องเที่ยวเข้าประเทศแบบไม่มีเงื่อนไข ทำให้ผู้คนต่างวางแผนออกเดินทางท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก บรรยากาศการเดินทางท่องเที่ยวเริ่มกลับมาคึกคักอีกครั้ง และเห็นสัญญาณการฟื้นตัวด้านท่องเที่ยวปี 2565 ชัดเจนยิ่งขึ้น รวมถึงวันหยุดยาว วันหยุดกรณีพิเศษในหลายช่วง ผสมกับมาตรการส่งเสริมและกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลผ่านโครงการ “เราเที่ยวด้วยกันเฟส 4 ส่วนขยาย” ที่ขยายการใช้สิทธิต่อเนื่องไปจนถึงเดือนตุลาคม และโครงการคนละครึ่ง จากปัจจัยดังกล่าวถือเป็นแรงจูงใจ" คือ กระบวนการที่ผลักดันและกระตุ้นให้บุคคลเกิดความมุ่งมั่นพยายามในการทำสิ่งต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ (Lovell, 1980) ส่งเสริมและเพิ่มพฤติกรรมการทำกิจกรรมต่าง ๆ (Domjan and Crawford, 1996)

จังหวัดชลบุรีเป็นแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลที่มีชื่อเสียงในภาคตะวันออกของประเทศไทย โดยมีประวัติยาวนานตั้งแต่ยุคทวารวดี ชลบุรีเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ในด้านการท่องเที่ยว ชลบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญหลายแห่ง เช่น หาดบางแสนและพัทยา ซึ่งเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่มาเยือนปีละหลายล้านคนเพื่อสัมผัสความงดงามของชายหาดและบรรยากาศทะเลที่เป็นเอกลักษณ์ ความโดดเด่นของชลบุรีคือการตั้งอยู่ติดทะเลและมีชายฝั่งยาวถึง 160 กิโลเมตร ทำให้อากาศเย็นสบายตลอดทั้งปี ในฤดูร้อนอากาศไม่ร้อนจัด และในฤดูหนาวอากาศไม่แห้งแล้งมากนัก เนื่องจากยังมีฝนตกจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ โดยเฉพาะในพื้นที่ภูเขาและที่ราบลอนคลื่นตอนในของจังหวัด ที่มีฝนตกชุกกว่าชายฝั่งทะเล ชลบุรีจึงเป็นจุดหมายปลายทางที่น่าสนใจสำหรับผู้ที่ต้องการพักผ่อนใกล้กรุงเทพฯ และสัมผัสธรรมชาติที่สวยงามและบรรยากาศที่ผ่อนคลาย ในครั้งอดีต แถบชายทะเลเมืองชลบุรีได้รับการยอมรับว่ามีอากาศดีมาก จนสามารถใช้เป็นสถานพักฟื้นผู้ป่วย และที่ตากอากาศของพระมหากษัตริย์ รวมถึงเชื้อพระวงศ์ชั้นสูงในราชวงศ์จักรีหลายพระองค์ ดังปรากฏหมู่พระราชฐานอันงดงามของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 อยู่บนเกาะสีชัง และกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมแห่งหนึ่งอย่างมิอาจปฏิเสธได้ ความได้เปรียบทางทำเลที่ตั้ง ณ ชายฝั่งทะเลซึ่งมีคลื่นลมไม่แรงจัดตลอดปี ทำให้ชลบุรีกลายเป็นเมืองท่าสำคัญมาแต่ครั้งโบราณกาล มีชาวจีนล่องเรือสำเภาขนาดใหญ่เข้ามาค้าขายและอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานเป็นจำนวนมาก ดังปรากฏว่ายังคงมีลูกหลานชาวจีนอาศัยสืบต่อ และประกอบสัมมาอาชีพอยู่ทั่วไปในชลบุรี แม้ทุกวันนี้ มีบันทึกของชาวเรือในอดีตกล่าวว่า เกาะสีชังเป็นจุดที่เรือสำเภามักใช้จอดพักเรือก่อนเดินทางเข้าสู่ปากแม่น้ำเจ้าพระยา หรือก่อนเดินทางออกสู่มหาสมุทร จนถึงทุกวันนี้ ก็ยังมีเรือสินค้า และเรือเดินทะเลขนาดใหญ่เข้ามาจอดลอยลำในบริเวณดังกล่าวอยู่เสมอ ไม่เคยเปลี่ยนแปลง ทำเลที่ตั้ง

อันเหมาะสมสำหรับการค้าขายทางทะเล ส่งผลให้ปัจจุบันชลบุรีได้รับการวางแผนให้เป็นเมืองหลักทางด้านอุตสาหกรรม และการค้าขายของภาคตะวันออก มีท่าเรือแหลมฉบังเป็นท่าเรือพาณิชย์สำคัญของประเทศไทย เป็นรองก็แต่ท่าเรือกรุงเทพฯ เท่านั้น นอกจากนี้ยังมีโรงงานอุตสาหกรรมมากมาย อาทิ โรงกลั่นน้ำมัน โรงงานประกอบรถยนต์ โรงงานน้ำตาลทราย โรงงานมันสำปะหลังอัดเส้นและอัดเม็ด และโรงงานผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น เช่นเดียวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุที่ชลบุรีมีแหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมหลากหลาย ทั้งด้านธรรมชาติ และสรรพชีวิต วัฒนาอารามเก่าแก่ วิถีชีวิตชุมชนน่าสัมผัส งานหัตถกรรมอันประณีต รวมถึงยังมีสถานบันเทิงทันสมัย ควบคู่ไปกับกิจกรรมผจญภัยหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการขี่ม้า ดำน้ำ เล่นเรือใบ ขึ้นเครื่องร่อน ฯลฯ ซึ่งต่างก็ช่วยส่งเสริมให้เมืองชลมีความน่าดึงดูดในทุกมิติ (จังหวัดชลบุรี, 2566)

จากความสำเร็จเปรียบของจังหวัดชลบุรีซึ่งมีที่ตั้งติดทะเลมีแหล่งท่องเที่ยวมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งแหล่งท่องเที่ยวชายหาด ในเขตอำเภอเมืองชลบุรี อำเภอบางละมุง อำเภอสัตหีบ อำเภอกะสีซึ่งอำเภอสรีราชา และเขตปกครองพิเศษพัทยา ประกอบกับชายหาดของจังหวัดชลบุรีประสบปัญหาความเสื่อมโทรมของชายหาด การกัดเซาะชายฝั่งของน้ำทะเลสภาพชายฝั่งทะเลของจังหวัดชลบุรีมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งมีความแตกต่างกันออกไป โดยบางพื้นที่อาจเป็นการกัดเซาะชายฝั่งทะเล หรือบางแห่งอาจเป็นการทับถมของตะกอน ทั้งนี้ มีสาเหตุเกิดจากธรรมชาติและกิจกรรมของมนุษย์เอง เช่น ลมมรสุม กระแสน้ำ ลักษณะทางกายภาพของชายฝั่ง การก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างบริเวณชายฝั่งทะเล การพัฒนาพื้นที่สำหรับการท่องเที่ยว เป็นต้น ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นบริเวณชายฝั่งทะเล ได้ก่อให้เกิดผลกระทบทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และนิเวศวิทยา จากรายงานการศึกษาของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในปี พ.ศ. 2564 สามารถตรวจวัดสถานการณ์การกัดเซาะชายฝั่งทะเลในพื้นที่จังหวัดชลบุรีนั้น มีแนวชายฝั่งที่ถูกกัดเซาะระยะทาง 66 กิโลเมตร โดยมีอัตราการกัดเซาะระดับมาก มีแนวชายฝั่งที่ได้รับผลกระทบจากการกัดเซาะชายฝั่งครอบคลุม 7 ตำบล ได้แก่ ตำบลบางพระ ตำบลศรีราชา ตำบลสุรศักดิ์ อำเภอสรีราชา ตำบลบางละมุง ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง ตำบลนาจอมเทียน และตำบลพลูตาหลวง อำเภอสัตหีบ ในการสำรวจการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งจังหวัดชลบุรี โดยใช้โครงสร้างป้องกันการกัดเซาะ พบว่ามีการก่อสร้างโครงสร้างที่ติดชายฝั่ง การถมทรายชายหาด พร้อมทั้งมีการพัฒนาชายหาดให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีภูมิทัศน์สวยงาม สะอาดมีความพร้อมในเรื่องของสาธารณูปโภค มีความปลอดภัยของการจราจร และมีความปลอดภัย (รุ่งริติคเมืองลือ, 2560)

การพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวดังกล่าวต้องอาศัยภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ที่ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ มีความเสียสละ การใช้หลักธรรมาภิบาล และการควบคุมกำกับดูแล โดย Daft (1999) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำ อันหมายถึง ความสามารถของผู้นำในการใช้อำนาจเพื่อโน้มน้าวผู้อื่นเพื่อการบรรลุเป้าหมาย นโยบายของภาครัฐ หมายถึง อำนาจในจัดสรรค่านิยมของสังคมทั้งหมดและผู้ที่มีอำนาจในการจัดสรร คือ รัฐบาลมีการกำหนดนโยบาย ในการกำหนดกฎหมาย การสนับสนุนงบประมาณ ตลอดจนการควบคุมติดตามโครงการสาธารณะต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการกำหนดกลยุทธ์การตลาดท่องเที่ยวเพื่อกำหนดกลยุทธ์ทางการควบคุมราคาสินค้าและบริการ การจัด





กิจกรรมท่องเที่ยว การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ต้องอาศัยประชาชนในพื้นที่เข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยว ในด้านการวางแผนและการตัดสินใจ การร่วมกันอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว และการรับรู้ประโยชน์ และการร่วมตรวจสอบประเมินผล ซึ่ง Cohen and Uphoff (2018) ได้จำแนกการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ระดับ คือ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (decision making) 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (implementation) 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (benefit) 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (evaluation) จึงจะสามารถบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจจะศึกษา “แนวทางการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรี” เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายในการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรี ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

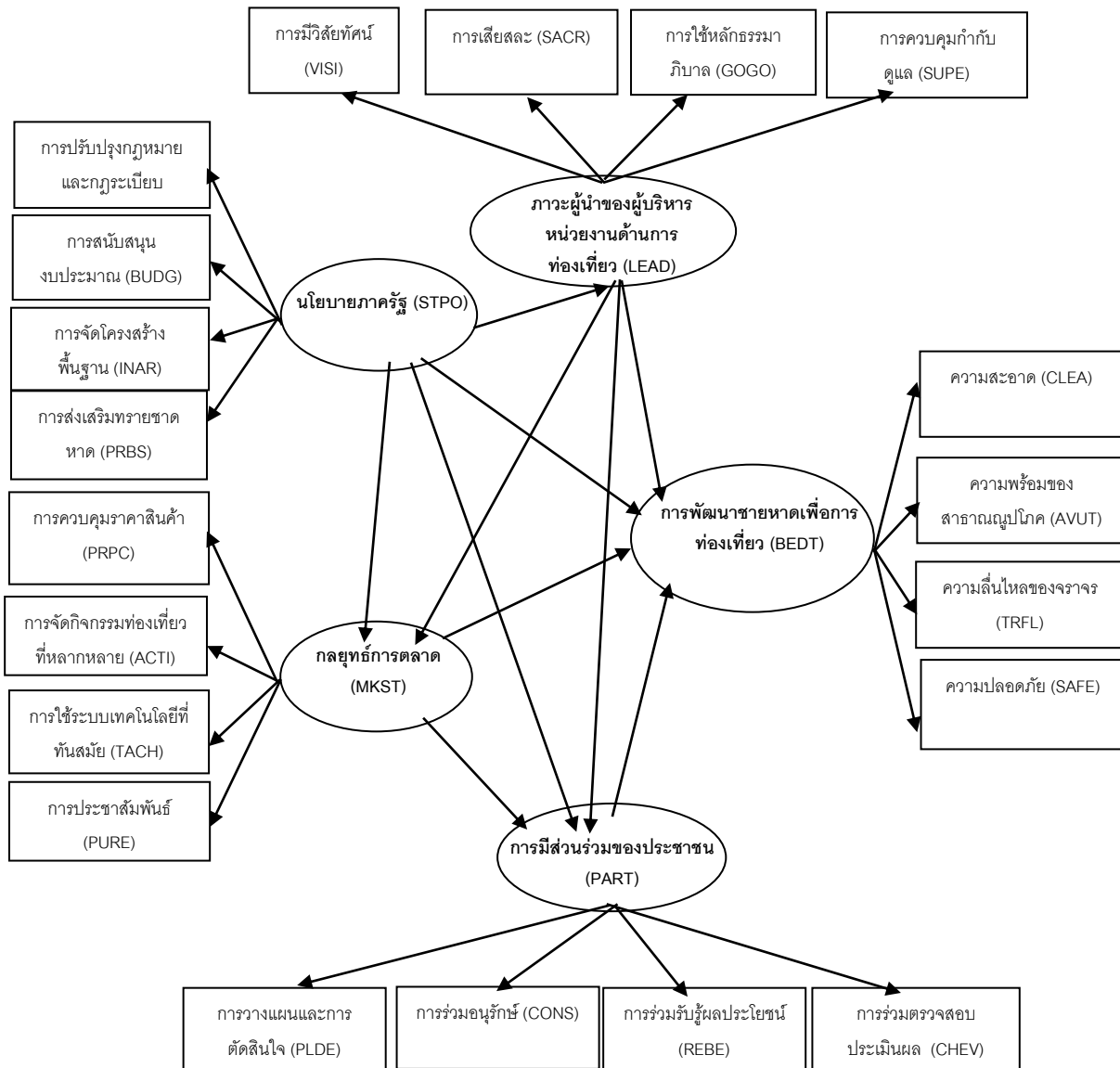
1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรี ภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว นโยบายภาครัฐ กลยุทธ์การตลาด และการมีส่วนร่วมของประชาชน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว นโยบายภาครัฐ กลยุทธ์การตลาด และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรี
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว นโยบายภาครัฐ กลยุทธ์การตลาด และการมีส่วนร่วมของประชาชนมีอิทธิพลทางตรงต่อการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรี
2. ภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว นโยบายภาครัฐ กลยุทธ์การตลาด มีอิทธิพลทางตรงต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน
3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว และนโยบายภาครัฐมีอิทธิพลทางตรงต่อกลยุทธ์การตลาด
4. นโยบายภาครัฐมีอิทธิพลทางตรงต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว



กรอบแนวคิดการวิจัย



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

ผู้วิจัยเลือกใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ซึ่งประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ได้ทบทวนวรรณกรรมจากเอกสารอ้างอิงเพื่อหาช่องว่างของความรู้ (Gap of knowledge) ร่วมกับเครื่องมือการวิจัยข้างต้น ใช้หลากหลายวิธีแบบที่เรียกว่าพหุวิธี (Triangulation) เพื่อให้การยืนยัน ข้อค้นพบมีความถูกต้อง โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การวิจัยเป็นสำคัญ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2562)



ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือตัวแทนครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่ย้ายอยู่ในพื้นที่ที่มีชายหาดในจังหวัดชลบุรี ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 928,319 คน ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้เทคนิคแบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) ซึ่งต้องการขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใหญ่พอ เพื่อให้ตัวแปรมีการแจกแจงแบบปกติมากกว่า Grace (2008) แนะนำว่า ขนาดกลุ่มตัวอย่างควรมีประมาณ 20 เท่าของจำนวนตัวแปรที่สังเกตได้ การวิจัยนี้มีตัวแปรสังเกตทั้งหมด 20 ตัว ทำให้ต้องมีกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 400 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้แก่ เจ้าหน้าที่จากสำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรี เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเขตปกครองพิเศษพัทยา เจ้าหน้าที่อำเภอที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว ผู้ประกอบเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ตัวแทนประชาชนในพื้นที่ที่ชายหาด ตัวแทนของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณชายหาดในจังหวัดชลบุรี รวมทั้งสิ้น 18 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

เครื่องมือและการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามแบ่งเป็น 6 ส่วน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล, ภาวะผู้นำของผู้บริหาร, นโยบายภาครัฐ, กลยุทธ์การตลาด, การมีส่วนร่วมของประชาชน, และการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยว ความตรงของเครื่องมือได้รับการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน โดยใช้เทคนิค IOC และผ่านเกณฑ์ค่า 0.50-1.00 ทุกข้อ นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายกลุ่มตัวอย่างจริง 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีครอนบาค (Cronbach) ได้ค่า α -coefficient ระหว่าง 0.952 - 0.976 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาใช้ค่าความถี่, ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอ้างอิงใช้ CFA และ SEM ด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป

การวิจัยเชิงคุณภาพ ตรวจสอบความตรงโดยใช้วิธี Triangulation และพิจารณาความเชื่อถือของแหล่งข้อมูล (Credibility), การพึ่งพาได้ (Dependability), การถ่ายโอนผลการวิจัย (Transferability), และการป้องกันความลำเอียง (Bias) ข้อมูลได้จากการสังเกตและสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งนำมาถอดเทปและวิเคราะห์เป็นข้อความบรรยาย

การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ นำผลการวิจัยเชิงปริมาณที่ได้ค่าอิทธิพลรวมน้อย มาเป็นหัวข้อในการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อแก้ไขจุดอ่อนและยืนยันผลการวิจัยเชิงปริมาณให้มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

ผลการวิจัย

1. ระดับความสำคัญของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรแฝงทุกตัว ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรแฝง

ตัวแปรแฝง	$\bar{x}$	SD	ลำดับ ที่	ระดับ ความสำคัญ
การพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยว (BEDT)	4.35	0.51	1	มากที่สุด
ภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว (LEAD)	4.07	0.48	5	มาก
นโยบายของภาครัฐ (STPO)	4.10	0.62	4	มาก
กลยุทธ์การตลาด (MKST)	4.23	0.58	2	มากที่สุด
การมีส่วนร่วมของประชาชน (PART)	4.22	0.49	3	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า การพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยว (BEDT) มีระดับความสำคัญมากที่สุด ($\bar{x} = 4.35$) จัดเป็นลำดับ 1 นอกนั้นการกลยุทธ์การตลาด (MKST) การมีส่วนร่วมของประชาชน (PART) นโยบายของภาครัฐ (STPO) และภาวะผู้นำของผู้บริหารของหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว (LEAD) ก็มีระดับความสำคัญมากที่สุดและมาก โดยจัดเป็นลำดับ 2,3,4 และ 5 โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงกันตามลำดับ $\bar{x} = 4.23, 4.22, 4.10$ และ 4.07

2. ปัจจัยเชิงสาเหตุของภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว นโยบายภาครัฐ กลยุทธ์การตลาด และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรี

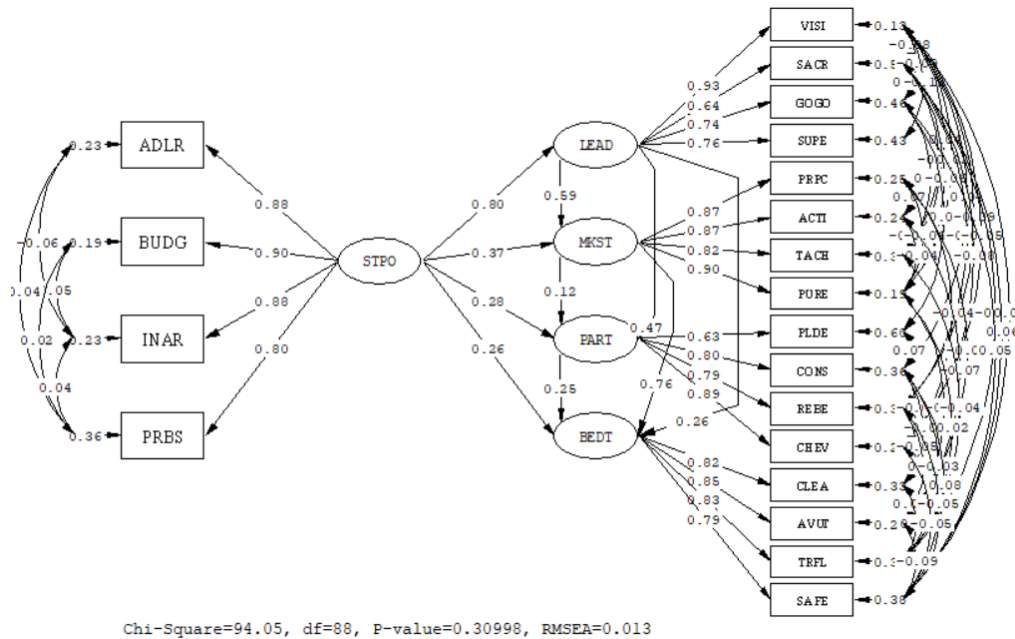
ตารางที่ 2 แสดงค่าการผ่านเกณฑ์มาตรฐานของแบบจำลองทางเลือก

รายการ	ค่าสถิติ	แบบจำลองตาม สมมติฐาน	แบบจำลอง ทางเลือก
1. Chi-square (χ^2)	*ต่ำใกล้ 0	654.17	94.05
	*เท่ากับ df	160	88
Relative Chi-square	ผลหาร(χ^2 / df) < 2.00	4.09	1.07
2. GFI	> 0.90	0.86	0.98
3. AGFI	> 0.90	0.82	0.95
4. RMR	เข้าใกล้ 0.00	0.015	0.006
5. RMSEA	< 0.05	0.088	0.013
6. CFI	*0.00-1.00	0.98	1.00
7. CN	> 200	123.45	517.41



จากตารางที่ 2 พบว่า ด้านของแบบจำลองทางเลือกที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าผ่านเกณฑ์ทุกค่า

ภาพที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์แบบจำลองตามสมการโครงสร้างที่เป็นการจำลองทางเลือกที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ หลังจากปรับค่าต่างๆ ของโมเดลแล้ว



ภาพที่ 2 แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์แบบทางเลือก (standardized solution)

จากภาพที่ 2 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Path Coefficient) ระหว่างตัวแปรแฝงกับตัวแปรแฝง และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ระหว่างตัวแปรแฝงกับตัวแปรประจักษ์มีค่าในเชิงบวกทุกตัว

ตารางที่ 3 ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์รวม ความสัมพันธ์ทางตรง และความสัมพันธ์ทางอ้อมของแบบจำลองทางเลือก

ตัวแปรตาม	ความสัมพันธ์	ตัวแปรอิสระ				
		STPO	LEAD	MKST	PART	BEDT
LEAD	DE	0.80**	N/A	N/A	N/A	N/A
	IE	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
	TE	0.80**	N/A	N/A	N/A	N/A
MKST	DE	0.37**	0.59**	N/A	N/A	N/A
	IE	0.47**	N/A	N/A	N/A	N/A
	TE	0.84**	0.59**	N/A	N/A	N/A
PART	DE	0.28**	0.47**	0.12*	N/A	N/A
	IE	0.48**	0.17*	N/A	N/A	N/A
	TE	0.76**	0.64**	0.12*	N/A	N/A
BEDT	DE	0.26**	0.26*	0.76**	0.25**	N/A
	IE	0.63**	0.58**	0.13*	N/A	N/A
	TE	0.89**	0.73**	0.89**	0.25**	N/A

Chi-Square= 94.05, df=88 p-value = 0.309, GFI=0.98, AGFI=0.95, RMR=0.006, RMSEA=0.013, CFI=1.00, CN=517.41

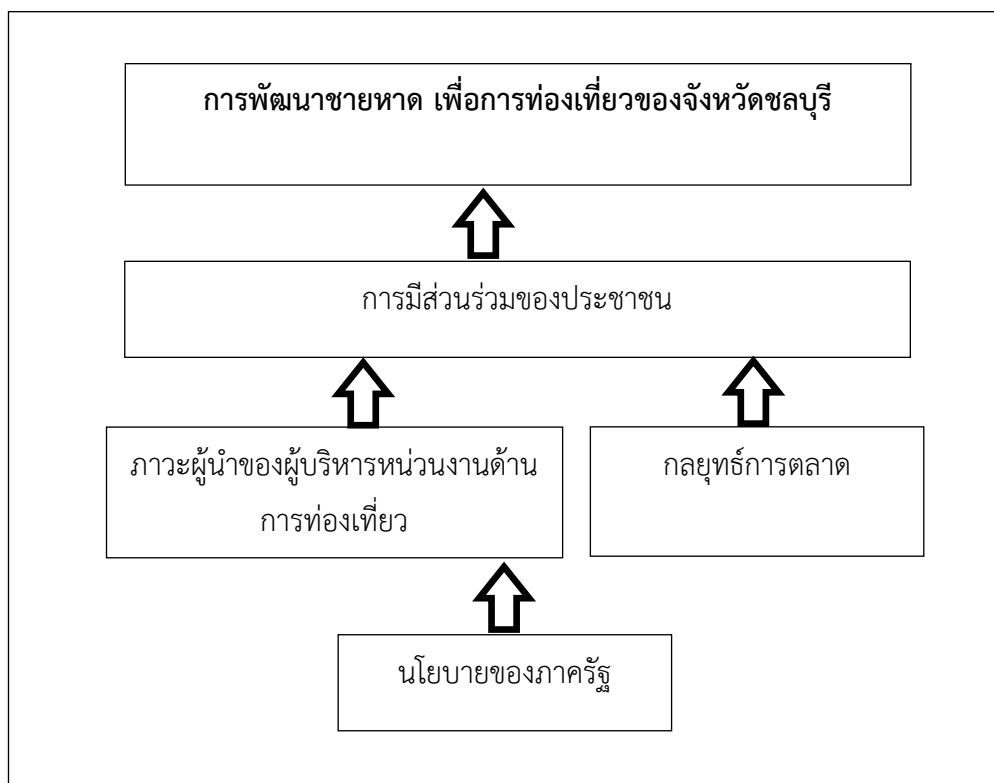
หมายเหตุ ค่าสถิติ r อยู่ระหว่าง ± 0.81 ถึง ± 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก , r อยู่ระหว่าง ± 0.61 ถึง ± 0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูง , r อยู่ระหว่าง ± 0.41 ถึง ± 0.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง , r อยู่ระหว่าง ± 0.21 ถึง ± 0.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ และ r อยู่ระหว่าง ± 0.00 ถึง ± 0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับต่ำมาก

* หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($[t] > 1.96$)

** หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($[t] > 2.56$)

จากตารางที่ 3 สามารถอธิบายเส้นทางความสัมพันธ์ได้ว่า นโยบายภาครัฐ (STPO) มีความสัมพันธ์โดยตรงกับภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว (LEAD) มากที่สุดเท่ากับ 0.80 รองลงมาคือ ส่งผลทางตรงกับกลยุทธ์การตลาด (MKST) การมีส่วนร่วมของประชาชน (PART) และการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยว (BEDT) เท่ากับ 0.37, 0.28 และ 0.26 ตามลำดับ และส่งผลทางอ้อมกับการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยว (BEDT) การมีส่วนร่วมของประชาชน (PART) และกลยุทธ์การตลาด (MKST) เท่ากับ 0.63, 0.48 และ 0.47 ตามลำดับ

3. แนวทางการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรี



ภาพที่ 3 แผนภูมิแนวทางการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรี



อภิปรายผล

1. อภิปรายผลการทดสอบสมการโมเดลโครงสร้างวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบจำลองทางเลือกอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อม

1) นโยบายภาครัฐ (STPO) มีอิทธิพลโดยตรงกับภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว (LEAD) มากที่สุด รองลงมาคือ ส่งผลทางตรงกับกลยุทธ์การตลาด (MKST) การมีส่วนร่วมของประชาชน (PART) และการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยว (BEDT) และส่งผลทางอ้อมกับการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยว (BEDT) การมีส่วนร่วมของประชาชน (PART) และกลยุทธ์การตลาด (MKST) ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องจากเห็นผลจากนโยบายของภาครัฐมีการปรับปรุงกฎระเบียบ การสนับสนุนงบประมาณ การจัดโครงสร้างพื้นฐาน และการส่งเสริมทรายชายหาดจึงส่งผลทำให้เกิดภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว กลยุทธ์การตลาด การมีส่วนร่วมของประชาชน และการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

2) ภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว (LEAD) มีอิทธิพลโดยตรงกับกลยุทธ์การตลาด (MKST) มากที่สุดเท่ากับ 0.59 รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมของประชาชน (PART) และการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยว (BEDT) และส่งผลทางอ้อมกับการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยว (BEDT) และการมีส่วนร่วมของประชาชน (PART) ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องจากเหตุผลจากการมีวิสัยทัศน์ การเสียสละ การใช้หลักธรรมาภิบาล และการควบคุมกำกับดูแล จึงส่งผลทำให้มีการกำหนดกลยุทธ์การตลาด การมีส่วนร่วมของประชาชน และการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

3) กลยุทธ์การตลาด (MKST) มีอิทธิพลโดยตรงกับการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยว (BEDT) และการมีส่วนร่วมของประชาชน (PART) และส่งผลทางอ้อมกับ การพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยว (BEDT) ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องจากเหตุผล กลยุทธ์การตลาดมีการควบคุมราคาสินค้า การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่หลากหลาย การใช้ระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย และ การประชาสัมพันธ์ จึงทำให้เกิดการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมของประชาชนเพิ่มมากขึ้น

4) การมีส่วนร่วมของประชาชน (PART) มีอิทธิพลโดยตรงกับการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยว (BEDT) เท่ากับ 0.25 ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องจากเหตุผล การมีส่วนร่วมของประชาชน มีส่วนร่วมวางแผนและตัดสินใจ การร่วมอนุรักษ์ การร่วมรับรู้ผลประโยชน์ และการร่วมตรวจสอบประเมินผล จึงส่งผลทำให้เกิดการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

2. อภิปรายผลความสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีที่ได้ทบทวนวรรณกรรม สำหรับคุณค่าด้านความสัมพันธ์ตัวแปร โดยพิจารณาจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบด้วย การวางแผนและการตัดสินใจ การร่วมอนุรักษ์ การร่วมรับรู้ผลประโยชน์ และการร่วมตรวจสอบประเมินผล โดยพิจารณาการร่วมตรวจสอบประเมินผล มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด รองลงมาคือ การร่วมอนุรักษ์ การร่วมรับรู้ผลประโยชน์ และการวางแผนและการตัดสินใจ สอดคล้องกับงานวิจัยคุณภาพว่า การมีส่วนร่วมมีความสำคัญ ประชาชนต้องเห็นด้วย มีผู้เชี่ยวชาญในการทำงาน ภายใต้การวางแผนตัดสินใจร่วมกันของหน่วยงานราชการกับประชาชนและ

หรือเอกชนในพื้นที่หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อกำหนดแผนงานที่ดีและมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันไม่ส่งผลต่อสถานะแวดล้อมสิ่งแวดล้อมหรือกระทบต่อวัฒนธรรมในพื้นที่ มีการประชาสัมพันธ์สื่อสาร และประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนรับรู้ร่วมกันทั้งผลประโยชน์และผลเสีย และจะต้องสามารถตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกียรติศักดิ์ พานิชพัฒนกุล (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ผู้นำกับทุนทางสังคมในการพัฒนาชายหาดบางแสน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมควรส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ การร่วมรับรู้ผลประโยชน์ และการร่วมตรวจสอบประเมินผล และงานวิจัยของ Duffy (2018) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ประกอบด้วย ส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ การร่วมรับรู้ผลประโยชน์ และการร่วมตรวจสอบประเมินผล

2) ภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ การเสียสละ การใช้หลักธรรมาภิบาล และการควบคุมกำกับดูแล โดยพิจารณาการมีวิสัยทัศน์ มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด รองลงมาคือ การควบคุมกำกับดูแล การใช้หลักธรรมาภิบาล และ การเสียสละ สอดคล้องกับงานวิจัยคุณภาพว่า ผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนร่วมสมัยที่สามารถกำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรีอย่างถูกต้องและเหมาะสม ผู้นำต้องมีความเสียสละในการทำงานเพื่อส่วนรวมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในการดำเนินงานเพื่อไม่ให้เกิดความเลื่อมล้ำและมีความเป็นธรรมอย่างแท้จริง และกำกับดูแลการใช้ประโยชน์ รักษา ชายหาด และกำหนดการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับงานวิจัยของวาสนา สุวรรณวิจิตร (2564) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทยที่สอดคล้องกับพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่าผู้นำชุมชน ควรมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ที่ต้องมีการมีวิสัยทัศน์ การเสียสละ การใช้หลักธรรมาภิบาล และการควบคุมกำกับดูแล และงานวิจัยของ Dima, Burlacu, and Buzoianu (2020) ผลการวิจัยพบว่า การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในสามเหลี่ยมปากแม่น้ำดานูบ ได้มีผู้นำในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ในด้านการมีวิสัยทัศน์ การเสียสละ การใช้หลักธรรมาภิบาล และการควบคุมกำกับดูแล

3) กลยุทธ์ตลาด ประกอบด้วย การควบคุมราคาสินค้า การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่หลากหลาย การใช้ระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย การประชาสัมพันธ์ โดยพิจารณาการประชาสัมพันธ์ มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด รองลงมาคือการควบคุมสินค้า การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่หลากหลาย และการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยคุณภาพว่ากลยุทธ์การตลาด การมี infrastructure ที่ดี เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ดี ชายหาดสวยงามสะอาด ก็จะสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาได้มาก โดยต้องทำการการควบคุมราคาสินค้าในพื้นที่ไม่ให้เกินราคาตามความเป็นจริงอย่างเหมาะสม มีการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่หลากหลายในทุกรูปแบบเพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้กลับมาเที่ยวใหม่เที่ยวซ้ำอย่างพึงพอใจ และใช้ระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่อาจเป็นระบบ Application การชำระเงินแบบดิจิทัล ระบบเตือนภัย การจราจรอัจฉริยะ และ มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านทุกช่องทางในสื่อสารการตลาด สอดคล้องกับงานวิจัยของไทรเทพ วิชัยโกวิทเทน (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การท่องเที่ยวทางทะเลและชายฝั่งวิถีใหม่ ภายหลังการ





ระบาดของโรคโควิด-19 ในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า การกำหนดกลยุทธ์การท่องเที่ยวทางทะเล และชายฝั่งวิถีใหม่ที่ต้องประกอบด้วย การควบคุมราคาสินค้า การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่หลากหลาย การใช้ระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย และการประชาสัมพันธ์ และงานวิจัยของ Casado-Aranda, Sánchez-Fernández, and Bastidas-Manzano (2021) ผลการวิจัยพบว่า การกำหนดกลยุทธ์การท่องเที่ยวในความปกติใหม่ ที่ประกอบด้วย การควบคุมราคาสินค้า การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่หลากหลาย การใช้ระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย และการประชาสัมพันธ์

4) นโยบายของภาครัฐ ประกอบด้วย การปรับปรุงกฎหมายและเปิบบการ การสนับสนุนงบประมาณ การจัดโครงสร้างพื้นฐาน และการส่งเสริมทรายขาดขาดโดยพิจารณาการสนับสนุนงบประมาณ มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด รองลงมาคือ การปรับปรุงกฎหมายและการจัดการโครงสร้างพื้นฐาน และการส่งเสริมทรายขาดขาด สอดคล้องกับงานวิจัยคุณภาพว่านโยบายภาครัฐเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาชายหาดในทุกๆด้าน โดยการพัฒนาดังกล่าวที่อาจจะต้องมีการปรับปรุงกฎระเบียบให้รองรับต่อการปฏิบัติเหมาะสมสอดคล้องทันสมัยทันต่อเหตุการณ์และไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ภายใต้การการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐอย่างเหมาะสมและเพียงพอ เพื่อดำเนินการจัดโครงสร้างพื้นฐานในการพัฒนาชายหาดให้ครบครันเป็นที่น่าพึงพอใจ และการส่งเสริมทรายขาดขาดส่งผลต่อการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่สร้างงานสร้างโอกาสสร้างรายได้อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของรักพงษ์ ขอลือ และคณะ (2564) ได้ศึกษา รูปแบบการส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติจังหวัดระนอง ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมของนโยบายของภาครัฐเกี่ยวกับส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ต้องประกอบด้วย การปรับปรุงกฎระเบียบ การสนับสนุนงบประมาณ การจัดโครงสร้างพื้นฐาน และการส่งเสริมการท่องเที่ยว และงานวิจัยของ Benjamin, Dillette, and Alderman (2020) ผลการศึกษพบว่า การเปลี่ยนแปลงการท่องเที่ยวจะต้องนำมาซึ่งการมุ่งเน้นที่ความเสมอภาค ปกติใหม่ต้องได้รับการส่งเสริมจากนโยบายภาครัฐ ที่ประกอบด้วย การปรับปรุงกฎระเบียบ การสนับสนุนงบประมาณ การจัดโครงสร้างพื้นฐาน และการส่งเสริมการท่องเที่ยว

5) การพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย ความสะอาด ความพร้อมของสาธารณูปโภค ความถี่ไหลของจราจร โดยพิจารณาความพร้อมของสาธารณูปโภค มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด รองลงมาคือ ความถี่ไหลของจราจร ความสะอาด และ ความปลอดภัย สอดคล้องกับงานวิจัยคุณภาพว่า ความสะอาดเป็นสิ่งที่ต้องตามมาหลังจากทำชายหาดให้สวยแล้ว ซึ่งมีการประสานงานกับองค์กรส่วนท้องถิ่นให้เข้ามาดูแล มีการบูรณาการทำงานให้ดียิ่งขึ้นไป ชายหาดต้องมีการพัฒนาความพร้อมของสาธารณูปโภคที่ครบครันเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว ความถี่ไหลของจราจรจะต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบมีการกำหนดเส้นทางการเดินทางที่เหมาะสม การจัดวางพื้นที่จอดรถที่สัมพันธ์และหรือมีการบริการรถรับส่งในพื้นที่เพื่อเพิ่มและอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิชาญ สำราญรัมย์ (2561) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวของหาดจอมทอง อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบของ การพัฒนาการท่องเที่ยวของหาดจอมทอง อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมาประกอบด้วย ความสะอาด ความพร้อมของสาธารณูปโภค

ความสิ้นเปลืองของจราจร และความปลอดภัย และงานวิจัยของ Arsic, Nikolic, and Zivkovic (2017) กลยุทธ์การจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนในอุทยานแห่งชาติ ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนใน NPDJ เซอร์เบียผ่านการส่งเสริมมาตรฐานของสหภาพยุโรป ประกอบด้วย ความสะอาด ความพร้อมของสาธารณูปโภค ความสิ้นเปลืองของจราจร และความปลอดภัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ควรเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบและประเมินผลโครงการต่างๆ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนมากขึ้น
2. ควรเป็นแบบอย่างที่ดีและมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนาชายหาดให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงการมองการณ์ไกลในด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน
3. ควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการพัฒนาให้ทั่วถึง และประสานงานกับภาคีเครือข่ายต่างๆ เพื่อให้มีการร่วมมือกันในการพัฒนาชายหาดให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยในอนาคต

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในประเด็นที่เกี่ยวกับการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรี เพื่อต่อยอดจากงานวิจัยในครั้งนี้ ลักษณะดังต่อไปนี้คือ

1. ให้มีการศึกษาเกี่ยวกับนโยบายของภาครัฐโดยเฉพาะที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาชายหาด เพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรีในประเด็นการแก้ไขกฎหมายและระเบียบการเกี่ยวกับการพัฒนาชายหาด
2. ให้มีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยอื่น ๆ อาทิเช่น ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้เกิดการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรีมากยิ่งขึ้น
3. ให้มีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาชายหาดเพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรี

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติศักดิ์ พานิชพัฒน์กุล และคณะ. (2562). ผู้นำกับทุนทางสังคมในการพัฒนาชายหาดบางแสน. *วารสารรังสิตบัณฑิตศึกษาในกลุ่มธุรกิจและสังคมศาสตร์*, 5(2), 13.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2565). *สถานการณ์การท่องเที่ยวไทย*. ค้นเมื่อ 28 เมษายน 2567, จาก <https://www.tat.or.th>
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.). (2564). *9 แนวโน้มใหม่ในอนาคตการท่องเที่ยว*. ค้นเมื่อ 15 เมษายน 2567, จาก <https://thai.tourismthailand.org/Articles/9tat>
- จังหวัดชลบุรี. (2566). *ทะเลงาม ชำมหลามอร่อย อ้อยหวาน จักสานดี ประเพณีวิ่งควาย*. ค้นเมื่อ 15 เมษายน 2567, จาก http://www.chonburi.go.th/website/about_chonburi/about2
- ไตรเทพ วิชย์โกวิทเทน และ มารุต สุขสมจิตร. (2564). การท่องเที่ยวทางทะเลและชายฝั่งวิถีใหม่ ภายหลังการระบาดของโรคโควิด-19 ในประเทศไทย. *วารสารธรรมศาสตร์*, 40(3), 161-190.



- รุ่งรติศ เมืองลือ. (2560). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลตะวันออกอย่างยั่งยืนในจังหวัดชลบุรี. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 11(ฉบับพิเศษ), 32.
- รักพงษ์ ขอลือ และคณะ. (2564). รูปแบบการส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติจังหวัดระนอง. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 26(1), 56.
- วาสนา สุวรรณวิจิตร. (2564). รูปแบบการท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทยที่สอดคล้องกับพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยว. *วารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย*, 16(2), 63
- วิชาญ สำราญรัมย์. (2561). ศึกษารูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวของหาดจอมทอง อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา. ค้นเมื่อ 25 เมษายน 2567, จาก <http://www.ba-abstract.ru.ac.th/index.php/abstractData/viewIndex/137.ru>
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2562). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Arsic, S., Nikolic, D. and Zivkovic, Z. (2017). Hybrid SWOT-ANP-FANP model for prioritization strategies of sustainable development of ecotourism in National Park Djerdap, Serbia. *Forest Policy and Economics*, 80, 11-26.
- Benjamin, S., Dillette, A. and Alderman, D.H. (2020). We can't return to normal: committing to tourism equity in the post-pandemic age. *Tourism Geographies*, 22(3), 476-483.
- Casado-Aranda, L.A., Sánchez-Fernández, J. and Bastidas-Manzano, A.B. (2021). Tourism research after the COVID-19 outbreak. Insights for more sustainable, local and smart cities. *Sustainable Cities and Society*, 73, 103126.
- Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1980). *Effective behavior in organizations*. New York: Richard D. Irwin Inc.
- Domjan, M. (1996). *The Principles of Learning and Behavior*. Belmont, CA: Thomson/Wadsworth.
- Duffy, R. (2018). Neoliberalising nature: Global networks and ecotourism development in Madagascar. *Journal of Sustainable Tourism*, 16(3), 327-344.
- Daft, R. L. (2019). *Leadership: Theory and Practice*. Fort Worth, TX: Dryen Press.
- Dima, C., Burlacu, S. and Buzoianu, O.A.C. (2020). Strategic Options for the Development of Ecotourism in the Danube Delta in the Context of Globalization. *In SHS Web of Conferences*, 74, 4005.
- Grace, J. B. (2008). Structural Equation Modeling for Observational Studies. *Journal of Wildlife Management*, 72(1), 14-22.
- Lovell, R.B. (1980). *Adult Learning*. New York: John Wiley & Sons, Inc.

